

Businessplan voor collectieve waterzuivering

Opgesteld door de
Werkgroep Emissies
Glastuinbouw

Juni 2016

Toelichting

Deze inhoudsopgave met toelichtende beschrijving per onderdeel heeft 2 doelen. Allereerst is de inhoudsopgave bedoeld als landelijke leidraad voor tuinderscollectieven om een businessplan van de collectieve waterzuivering op te stellen. Dit businessplan is nodig om een maatwerk aanvraag zuiveringsplicht te kunnen indienen bij het bevoegd gezag. De deadline voor het kunnen indienen van een aanvraag is uiterlijk 31 december 2016. Daarnaast is deze inhoudsopgave bedoeld als landelijke richtlijn voor het bevoegd gezag die de ingediende businessplannen (ingediend uiterlijk 31-12-2016) moeten beoordelen (voor 1-7-2017) en bij een positief resultaat maatwerk moeten verlenen en uitstel kan verlenen voor de zuiveringsplicht tot uiterlijk 1 januari 2021.

Het businessplan dat een collectief indient moet ten minste de onderdelen bevatten zoals in onderstaande inhoudsopgave weergegeven. De mate van uitwerking per onderdeel kan verschillen per collectief aan hand van de gekozen collectieve oplossing. Wanneer een tuinderscollectief een businessplan indient (uiterlijk 31-12-2016) met onderstaande opbouw, zal het bevoegd gezag dit businessplan beoordelen. Leidraad is dat een businessplan wat op basis van onderstaande opbouw is opgesteld voor minimaal 90% volledig is. Wel kan het bevoegd gezag op basis van afstemming met het tuinderscollectief aanvullende toelichting vragen als dat relevant is voor de gekozen uitwerking.

Het verdient de voorkeur dat een tuinderscollectief voorafgaand aan het definitief indienen van het businessplan afstemming heeft met betreffende bevoegd gezag. Via de websites www.ltoglaskrachtnederland.nl en www.glastuinbouwwaterproof.nl is een lijst met contactpersonen bij de waterschappen te vinden. Deze contactpersonen zorgen tevens voor coördinatie naar betreffende gemeente of omgevingsdienst indien van toepassing.

Onderstaande opbouw van de inhoudsopgave is tot stand gekomen in samenwerking tussen partijen vertegenwoordigd in Werkgroep emissies glastuinbouw van het Platform Duurzame Glastuinbouw. Hierin zitten medewerkers van Unie van Waterschappen / waterschappen, VNG / gemeenten en omgevingsdiensten en vanuit bedrijfsleven zijn LTO Glaskracht Nederland en Nefyto betrokken. Tevens zijn de medewerkers van de partijen geraadpleegd die het Hoofdlijnenakkoord waterzuivering Glastuinbouw (oktober 2015) hebben afgesloten.

Tot slot heeft de Stuurgroep van het Platform Duurzame Glastuinbouw op 20 juni deze inhoudsopgave + toelichting vast gesteld zodat dit stuk dient als onderdeel van de afspraken binnen het Hoofdlijnenakkoord. Daarmee is dit document de landelijke leidraad / richtlijn voor zowel het opstellen als het beoordelen van de businessplannen van de tuinders die het afvalwater collectief willen zuiveren.

20 Juni 2016

Inhoud

Inleiding.....	4
1. Deelnemers en locatie.....	4
2. Inventarisatie waterstromen	5
2.1 Samenstelling en hoeveelheden restwater.....	5
2.2 Buffercapaciteit bedrijven	5
2.3 Benodigde zuiveringscapaciteit.....	5
3. Opzet collectieve oplossing.....	6
3.1 Inzameling en transportsysteem.....	6
3.2 Buffervoorziening	6
3.3 Zuiveringsinstallatie	6
3.4 Lozing effluent zuivering	6
3.5 Ruimtelijke inpassing en benodigde vergunningen.....	6
4. Financiering en exploitatie	7
4.1 Investerings	7
4.2 Operationele kosten.....	7
4.3 Exploitatiebegroting.....	7
5. Beheer en organisatie	7
5.1 Organisatievorm.....	7
5.2 Beschrijving beheer en onderhoud	8
5.3 Risico Inventarisatie en Evaluatie	8
6. Realisatietermijn en planning	8
BIJLAGEN.....	9
Bijlage 1: Excelbestand deelnemerslijst collectief	9
Bijlage 2: Intentieovereenkomst samenwerking in collectieve zuivering.....	9
Bijlage 3: Plattegrond gebied	9
Bijlage 4: Schematische technische uitwerking systeem.....	9

Inleiding

In de inleiding moet in ieder geval komen te staan:

- Naam en nummer van het collectief ([zie kaart](#));
- Contactpersoon(en) van het collectief;
- Doel van het businessplan, “Aanvraag maatwerk en eventueel uitstel voor invulling individuele zuiveringsplicht per 1-1-2018 met een collectieve oplossing”;
- Businessplan is bedoeld als formeel stuk, wat uiterlijk 31-12-2016 wordt ingediend bij bevoegd gezag als onderbouwing om toestemming tot maatwerk te krijgen voor het uitstel op de individuele zuiveringsplicht/ collectieve invulling voor de onderliggende deelnemers.
- Het opstellen van het businessplan zal (in de meeste gevallen) in afstemming/ samenwerking met het bevoegd gezag zijn gebeurd. In de inleiding een korte omschrijving op welke wijze dit heeft plaatsgevonden en met wie.

{DETAILS OVER PRECIEZE KOPPELING AAN MILIEUWETGEVING WORDEN MOMENTEEL UITGEWERKT IN WIJZIGING ACTIVITEITENBESLUIT}

{AFWEGING OP BASIS VAN DE DIVERSE OPLOSSINGSVARIANTEN DOOR HET COLLECTIEF VOORAFGAAND AAN BUSINESSPLAN MET VOORKEURSALTERNATIEF VOOR AANPAK ZUIVERING IS GEEN ONDERDEEL VAN DIT BUSINESSPLAN. IN HET TRAJECT OM TE KOMEN TOT DE VOORKEURSOPLOSSING KAN HET AFHANKELIJK VAN DEZE OPLOSSING WEL NOODZAKELIJK ZIJN OM BEVOEGD GEZAG MEEGENOMEN TE HEBBEN IN DE AFWEGING.}

1. Deelnemers en locatie

Dit hoofdstuk geeft weer welke bedrijven deelnemen aan het collectief.

<i>Samenvattende tabel deelnemers collectief nr. XXX</i>			
Bedrijfsnaam:	Contactpersoon:	Teelt	Oppervlakte kas
KWEKERIJ X BV	JAN JANSEN	TOMAAT	50.000m ²
<i>* Bijlage 1. Excelbestand deelnemers met complete NAW gegevens</i>			

Beschrijf de samenwerkingsvorm van het collectief met een verwijzing naar de “Intentieovereenkomst samenwerking in collectieve zuivering” in bijlage 2.

Het doel van de intentieovereenkomst is het formaliseren van een samenwerking onder voorbehoud van goedkeuring van het bevoegd gezag. Wanneer het bevoegd gezag het businessplan van het collectief afkeurt vervalt de intentieovereenkomst. Collectieven kunnen samen aanvullende zaken opnemen in intentieovereenkomst of parallel een aparte samenwerkingsovereenkomst maken.

Overzicht ligging locatie en afbakening collectief met plattegrond, zie bijlage 3.

Standaard gegevens van het collectief opnemen: collectief nr. Gemeente, waterschap, centraal adres, contactgegevens collectief etc.

{WANNEER EEN BEDRIJF NIET OPGENOMEN IS IN HET OVERZICHT VAN DEELNEMENDE BEDRIJVEN, DAN VALT HET BEDRIJF NIET ONDER HET COLLECTIEF EN MAAKT HET GEEN GEBRUIK VAN DE COLLECTIEVE OPLOSSING EN EVENTUEEL UITSTEL. OP DAT MOMENT GELDEN DE REGELS VOOR INDIVIDUELE ZUIVERINGSPLICHT PER 1-1-2018}

2. Inventarisatie waterstromen

Dit hoofdstuk geeft weer hoe de huidige waterstromen lopen en zijn opgebouwd per deelnemend bedrijf. De keuze van de collectieve oplossing is gebaseerd op en onderbouwd door deze inventarisatie.

Waterstromen welke in aanmerking komen voor de zuiveringsplicht zijn:

- Drainwater bij substraatteelt;
- drainagewater bij grondgebonden teelt;
- filterspoelwater indien voor het spoelen van het filter drainwater of bemest gietwater wordt gebruikt.

LET OP, bij bovengenoemde waterstromen horen dus ook de waterstromen die vrijkomen bij o.a. het vol zetten van de matten (1^e drainwater bij doorsteken matten), schoonmaken binnenkant van de kas en het watersysteem bij teeltwisseling en alle waterstromen die in het watersysteem niet fysiek gescheiden zijn van bovenstaande waterstromen en dus in aanraking komen met dit water.

Houdt er rekening mee dat wanneer gekozen wordt voor een collectieve zuivering van het restwater en dit restwater uit meer dan alleen de bovenstaande waterstromen bestaat. Dit dient aangegeven te worden bij de keuze van de zuiveringstechniek in hoofdstuk 3, paragraaf 3.3.

2.1 Samenstelling en hoeveelheden restwater

Deze paragraaf geeft weer hoe de huidige waterstroom per bedrijf is samengesteld en welke hoeveelheden er in totaal collectief gezuiverd moeten worden. Geef hier ook het moment dat restwater vrijkomt weer en welke marges hier aangehouden worden (bandbreedte). Probeer dit zo compleet mogelijk inzichtelijk te maken, detailniveau moet voldoende zijn om buffer en zuiveringscapaciteit te bepalen.

Doel van deze paragraaf is ook om aan te geven dat deelnemende bedrijven voldoende zicht hebben op waterstromen, om ervoor te zorgen dat er niet op andere onbedoelde plaatsen op het bedrijf restwater van het bedrijf afgaat. (lekkages, overlopen etc.)

{HULPINSTRUMENTEN VOOR HET INZICHTELIJK MAKEN VAN DE WATERSTROMEN ZIJN BIJVOORBEELD DE [KASWATERWETER](http://www.glastuinbouwwaterproof.nl) EN CHECKLISTEN OP [WWW.GLASTUINBOUWWATERPROOF.NL](http://www.glastuinbouwwaterproof.nl) }

2.2 Buffercapaciteit bedrijven

Deze paragraaf geeft weer hoeveel buffervoorziening nu aanwezig is per deelnemend bedrijf en hoeveel dit moet worden bij aanleg van een collectief systeem.

2.3 Benodigde zuiveringscapaciteit

Deze paragraaf geeft weer, op basis van paragrafen 2.1 en 2.2, welke zuiveringscapaciteit nodig is binnen het collectieve systeem.

Het is verstandig om als collectief gezamenlijk de zuiveringscapaciteit te bepalen en daarbij rekening te houden met eventuele extremen en/of bandbreedtes. Bedenk hierbij ook welke robuustheid gewenst is voor het collectieve systeem.

3. Opzet collectieve oplossing

Dit hoofdstuk geeft de technische kern van het businessplan weer. Hier wordt omschreven welke collectieve oplossing mogelijk is om de individuele zuiveringsplicht collectief in te vullen in een gebied.

Verwijs in dit hoofdstuk naar de schematische weergaven collectieve systeem in bijlage 4.

3.1 Inzameling en transportsysteem

Deze paragraaf geeft weer op welke wijze het restwater ingezameld wordt. (bestaand riool, nieuwe leidingen, per as, etc.)

3.2 Buffervoorziening

Deze paragraaf geeft weer of en zo ja, hoeveel buffervoorziening aangelegd dient te worden voor het collectieve systeem. Deze buffervoorziening staat los van de buffervoorzieningen op de individuele bedrijven. Als de buffervoorziening op bedrijfsniveau gekoppeld is aan de hoeveelheid van de centrale buffercapaciteit dient dit wel aangegeven te worden.

3.3 Zuiveringsinstallatie

Deze paragraaf geeft weer welke zuiveringsinstallatie zal worden aangelegd. Dit is mede afhankelijk van de samenstelling van het te zuiveren restwater. Wanneer, buiten de beschreven restwaterstromen in hoofdstuk 2, ook andere waterstromen gezuiverd worden, kunnen aanvullende voorzuiveringsstappen vereist zijn (denk hierbij bijvoorbeeld aan bijmenging van huishoudelijk afvalwater).

Beschrijf technische details over uitgangspunten, methode en eventuele alternatieven.

Wanneer de gekozen zuiveringsinstallatie nog niet is goedgekeurd (dat houdt in: niet opgenomen op de BZG-lijst, zie [Helpdesk water](#)) dient omschreven te worden hoe de goedkeuring geborgd wordt en of er eventueel alternatieve technieken/ installaties mogelijk zijn. Grootschalige collectieve installaties kunnen, wanneer afgeweken wordt van de uitgangspunten van een individuele installatie, apart getoetst worden volgens meetprotocol. Zie hiervoor artikel 12 van het [meetprotocol](#).

3.4 Lozing effluent zuivering

Deze paragraaf geeft weer wat er gedaan wordt met effluent uit de zuivering. Wordt dit geloosd op het riool (voorkeur vanuit milieuwetgeving) en is hier voldoende capaciteit voor (zorg dat er afstemming met bevoegd gezag is geweest) of wordt effluent op oppervlakte water geloosd. Beschrijf ook hoe dit wordt geborgd (in samenspraak met het waterschap). Houdt in beide gevallen (riool en oppervlakte water) rekening met eventuele meststoffen en geldende emissienormen.

Beschrijf hier ook als er gekozen wordt voor alternatieve toepassing van het effluent (gezuiverde waterstroom) uit de zuiveringsinstallatie. (bijv. hergebruik binnen of buiten collectief)

3.5 Ruimtelijke inpassing en benodigde vergunningen

Deze paragraaf geeft weer op welke wijze het collectief ruimtelijk wordt ingepast en wat benodigd is om het collectief te realiseren. Denk daarbij aan benodigde vergunningen, mogelijkheden bestemmingsplan etc.

Indien de benodigde installaties, leidingen en/of voorzieningen van het collectief op een locatie buiten de bedrijfslocatie van een van de deelnemers plaatsvindt is het raadzaam om dit in een vroeg stadium met de gemeente af te stemmen.

Wanneer ruimtelijke inpassing en/of vergunningen niet van toepassing zijn voor de realisatie van het collectief dient dit ook in deze paragraaf weergegeven te worden.

4. Financiering en exploitatie

Dit hoofdstuk geeft weer wat de zuiveringsinstallatie/project in totaal kost en hoe het systeem na realisatie geëxploiteerd wordt. Maak hierin onderscheid in investeringen en operationele kosten.

{DIT HOOFDSTUK IS ENKEL BEDOELD TER ONDERBOUWING VAN HET BUSINESSPLAN VOOR HET COLLECTIEF. HET BEVOEGD GEZAG BEOORDEELD NIET OF COLLECTIEF FINANCIËEL HAALBAAR EN/OF REEEL IS. DIT IS DE KEUZE VAN HET COLLECTIEF EN DE ONDERNEMERS IN HET COLLECTIEF}

4.1 Investerings

Deze paragraaf geeft weer wat de investeringsbegroting van het collectief systeem is.

4.2 Operationele kosten

Deze paragraaf geeft een summiere beschrijving van de operationele kosten weer. Denk hierbij aan: Beheer & onderhoud, organisatie, verbruik (bijv. peroxide), stroom, etc.

4.3 Exploitatiebegroting

Deze paragraaf geeft een summiere beschrijving van de exploitatiebegroting weer. Denk hierbij aan jaarkosten per hectare. Beschrijf hierbij ook de variabelen en de bandbreedte. Er hoeft geen inzicht gegeven te worden in achterliggende detail berekeningen.

{DETAILBEREKENINGEN CQ LIQUIDITEITSBEREKENING ZIJN BEDRIJFSGEVOELIGE INFORMATIE EN MAKEN DAAROM GEEN ONDERDEEL UIT VAN BUSINESSPLAN}

5. Beheer en organisatie

Dit hoofdstuk geeft weer hoe het beheer en de organisatie van het collectief geregeld is.

{BELANGRIJK UITGANGSPUNT IS DAT VOOR BEVOEGD GEZAG IEDERE DEELNEMER ZELF VERANTWOORDELIJK IS BINNEN HET COLLECTIEF.}

5.1 Organisatievorm

Deze paragraaf geeft weer op welke wijze het collectief systeem georganiseerd wordt. Denk hierbij aan publiek, privaat (BV/coöperatie), combinatie, e.d. (Indien relevant verwijzen naar samenwerkingsovereenkomst of intentieovereenkomst). Geef waar mogelijk weer hoe de individuele verantwoordelijkheid is gewaarborgd.

{DENK HIERBIJ AAN EEN INVULLING VAN OVERLEGSTRUCTUUR BINNEN HET COLLECTIEF OM ONDERWERPEN TIJDENS EXPLOITATIEFASE TE KUNNEN BESPREKEN. VOORBEELD: WIE KAN BESLUITEN NEMEN ALS HET GAAT OM (EXTRA) INVESTERINGEN; MOET DIT DOOR HET COLLECTIEF GEDAAN WORDEN OF GEEFT HET COLLECTIEF MANDAAT AAN EEN KLEINER COMITÉ.}

5.2 Beschrijving beheer en onderhoud

Deze paragraaf geeft weer wat het beheer en onderhoud van het collectieve systeem inhoudt.

Denk hierbij aan de volgende onderwerpen:

- Beschrijving van beheer en onderhoud zoals ontworpen.
- Aangeven waar nog variabele en bandbreedtes zitten. Het is begrijpelijk als nog niet alles tot in details bekend is over beheer en onderhoud systeem.
- Beschrijf ook wie verantwoordelijk wordt voor het beheer en onderhoud. Dit kan per oplossingsrichting verschillen en eventueel in afstemming/samenwerking met bevoegd gezag zijn.
- Beschrijving hoe geborgd wordt/ is dat lozingen binnen uitgangspunten van het collectieve systeem blijven.
- Beschrijven hoe wordt voldaan aan voorwaarde voor beheer en onderhoud binnen [beoordelingsmethodiek](#) meetprotocol.

5.3 Risico Inventarisatie en Evaluatie

Deze paragraaf geeft een risico inventarisatie en evaluatie weer.

{ER WORDT SAMEN MET BEVOEGD GEZAG GEWERKT AAN OPSTELLEN FORMAT RIE VOOR COLLECTIEVE ZUIVERING.}

6. Realisatietermijn en planning

Dit hoofdstuk geeft een aannemelijke en realistische planning weer voor de realisatie van het collectieve systeem.

Denk bij het maken van de planning aan de volgende onderdelen:

- Een beschrijving van de realisatietermijn met indien nodig een duidelijk verzoek om uitstel te krijgen tot ##-##-20## (uiterlijk 1-1-2021), voor operationeel hebben zuivering.
- Indien deze er zijn, deadlines van go/no go momenten van het collectief weergeven.
- Duidelijke actiepunten na eventuele goedkeuring van het bevoegd gezag. Geef ook aan welke zaken er al uitgewerkt kunnen worden voor een definitief akkoord bevoegd gezag.

Houdt er rekening mee dat het bevoegd gezag, bij beoordeling van het plan, kan afwijken van de voorgestelde planning en extra voorwaarde kan opnemen rondom de go/no go momenten.

{LET OP: VOORAFGAAND AAN GOEDKEURING ZAL EEN GEDAILALLEERDE REALISATIEPLANNING NIET OPGESTELD KUNNEN WORDEN. ER ZAL EERST DUIDELIJKHEID MOETEN ZIJN OVER GOEDKEURING BEVOEGD GEZAG EN EVENTUEEL TOEGEKEND UITSTEL. WEL IS HET BELANGRIJK DAT COLLECTIEF ZELF AANGEEFT WELKE GO/NO GO MOMENTEN ZIJ ZELF HEBBEN, DAARBIJ IS HET GOED OM TE REALISEREN DAT WANNEER IN HET PROCES ER EEN NO GO IS DAT BEDRIJVEN INDIVIDUELE ZUIVERING MOETEN ZETTEN.}

BIJLAGEN

Bijlage 1: Excelbestand deelnemerslijst collectief

In dit Excelbestand staan de complete gegevens van de deelnemers binnen het collectief met daarin NAW gegevens van de bedrijfslocaties binnen het collectief. Deze lijst is leidend wanneer maatwerk wordt verleend aan het individueel bedrijf om via een collectief de zuiveringsplicht in te vullen. Wanneer een deelnemer niet op lijst staat, wordt geen maatwerk verleend aan het betreffende bedrijf. Let op dat het juiste locatie adres is opgenomen.

{COLLECTIEVEN KUNNEN HIERVOOR DE AANGELEVERDE EXCELLIJST GEBRUIKEN BIJ AANMELDEN VAN HET COLLECTIEF, ZORG WEL VOOR CONTROLE VAN OFFICIELE BEDRIJFSNAMEN EN NAW GEGEVENS OM ONDUIDELIJKHEID EN PROBLEMEN TE VOORKOMEN.}

Bijlage 2: Intentieovereenkomst samenwerking in collectieve zuivering

FORMAT OPSTELLEN INTENTIEOVEREENKOMST REKENING HOUDEN MET:

- Beschrijving van samenwerking en op welke gebieden
- Omschrijving verplichting deelnemers over lozingsgedrag en capaciteit
- Aansprakelijkheid en juridische borging, beoordeling over uitstel
- Wat als bedrijven in het collectief failliet gaan/ sluiten
- Wat als de installatie kapot gaat en iemand toch loost
- Etc.

{ER WORDT MOMENTEEL SAMEN MET BEVOEGD GEZAG GEWERKT AAN VOORSTEL INTENTIEOVEREENKOMST}

Bijlage 3: Plattegrond gebied

Kaart van gebied met duidelijke begrenzing (zie online kaart als voorbeeld)

Bijlage 4: Schematische technische uitwerking systeem

Technische tekening(en) collectieve oplossing. Schematisch weergegeven en eventueel met leidingtekeningen collectieve inzameling restwater.